

Καλές Τέχνες και Απολογητική

Έραστος Φίλος - erastos.filos@gmail.com

Απολογήτρια & συγγραφέας Scarlett Clay

#20

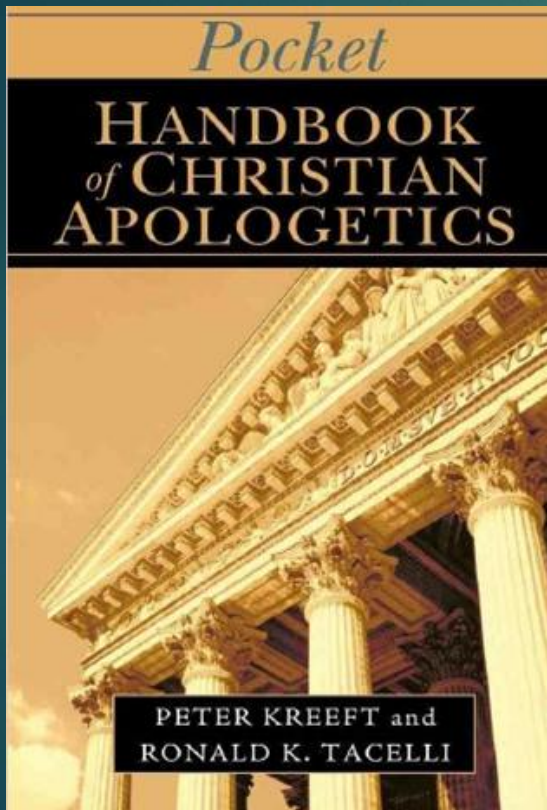

The Apologetic of
Art. How Beauty &
Creativity Point to A
Creator(2023)

Σε μια εποχή όπου οι περισσότεροι άνθρωποι αποφεύγουν τις συζητήσεις για θρησκεία και συνομιλίες που εμπλέκουν λογικά επιχειρήματα περί Θεού, όταν κάποιος προσφέρει ένα ευφάνταστο δράμα απαγορευμένης αγάπης ή ένα γλυπτό με μια θλιμμένη έκφραση, τότε ξαφνικά τα μεγάλα ερωτήματα της ζωής αποκτούν σημασία, επειδή οι άνθρωποι δεν μπορούν να συνδέσουν πια τη χριστιανική πίστη με τη ζωή της καθημερινότητας

Επιχείρημα της Αισθητικής Εμπειρίας

#20

(1) Υπάρχει η μουσική του
Ιωάννη Σεβαστιανού Μπαχ

(2) Άρα, υπάρχει Θεός

«είτε το βλέπεις αυτό είτε όχι»

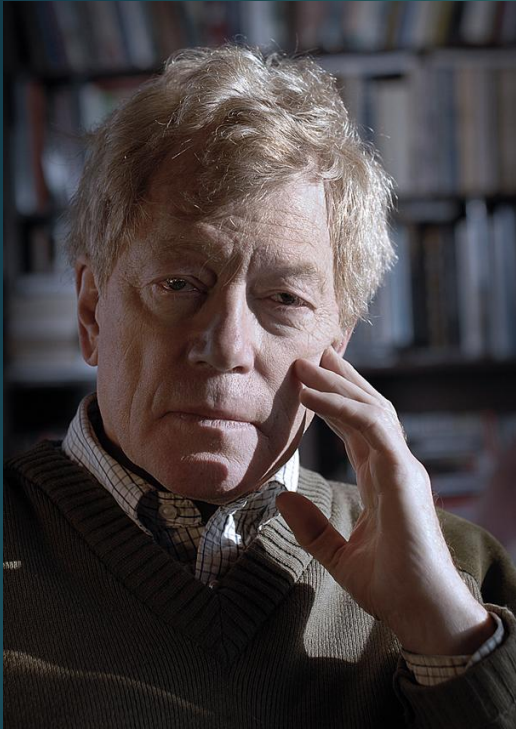
Για τι θα μιλήσουμε σήμερα;

#20

- ▶ Γιατί ο Ιησούς Χριστός είναι το διαχρονικό μοτίβο της ανθρώπινης τέχνης;
- ▶ Το Δημιούργημα προϋποθέτει Σχεδιαστή
- ▶ Ο άνθρωπος μόνος καλλιτέχνης στη γη
- ▶ Τα μαθηματικά – και η ομορφιά – έχουν προέλευση στη φύση του Δημιουργού

Τι είναι η Ομορφιά;

#20

Roger Scruton
φιλόσοφος της
τέχνης, Σκωτία

Η ομορφιά είναι αξία τόσο σημαντική όπως η αλήθεια και η καλοσύνη. Στον 20ό αιώνα η ομορφιά έπαψε να είναι σημαντική για τις τέχνες. Όμως, χάνοντας την ομορφιά χάνουμε τον σκοπό της ζωής και η τέχνη καταντάει ασχήμια και αποξένωση [...] Οι τέχνες στη σημερινή καταναλωτική κοινωνία έχουν αξία αν χρησιμεύουν σε κάτι. Ποια όμως είναι η χρησιμότητα αξιών όπως η ομορφιά, η φιλία, η λατρεία; [...] Ο Θεός υπάρχει σε μια μεταφυσική κατάσταση [...] και μπορούμε να πούμε πως η ομορφιά είναι αποκάλυψη του Θεού στο Εδώ και Τώρα.

#20

Η θεολογική διάσταση της ομορφιάς

1. Η ομορφιά ως ιδιότητα του Θεού
2. Η ομορφιά ως φανέρωση της δόξας
3. Η παράδοξη ομορφιά του Σταυρού
4. Η ομορφιά ως κλήση και έλξη. Ο Θεός δεν επιβάλλεται, ελκύει
5. Η τριαδική διάσταση της ομορφιάς: Η θεία ομορφιά πηγάζει από την κοινωνία ομοούσιων προσώπων
6. Η εσχατολογική ομορφιά: Η Βίβλος βλέπει την ομορφιά ως υπόσχεση μέλλοντος

Τα δημιουργήματα παραπέμπουν στον Πλάστη

#20

Τα δημιουργήματα παραπέμπουν στον Πλάστη

#20

- ▶ Κατά τους αρχαίους Έλληνες: Ο κόσμος είναι «κόσμημα»
- ▶ Όταν στον Πλάστη κατοικεί η ομορφιά, πώς να συμπεράνουμε ότι θα δημιουργήσει κάτι άλλο από έναν όμορφο κόσμο; (Swinburne)
- ▶ Αντιθέτως: ο αθεϊστής Ρίτσαρντ Ντόκινς χαρακτηρίζει την ομορφιά ως «χημική αντίδραση» του εγκεφάλου μας. Έτσι η αθεϊστική φιλοσοφία μειώνει τον κόσμο σε σκέτη ύλη, και μαζί της κάθε εκτίμηση ομορφιάς
- ▶ Θεός είναι η καλύτερη εξήγηση για την ομορφιά και για την ικανότητά μας να την αντιλαμβανόμαστε

Ο άνθρωπος:

Μόνος καλλιτέχνης στη γη

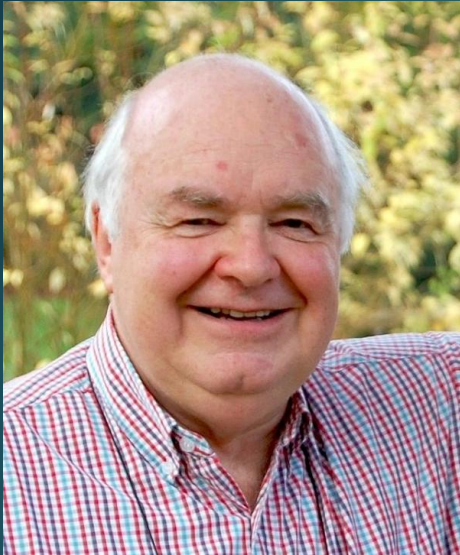
- ▶ Ανάμεσα στα περίπου 8,7 εκ. είδη οργανισμών στον κόσμο, εκτός από τον άνθρωπο, κανένα άλλο είδος στη γη δεν δημιουργεί έργα τέχνης.
  - Οι αρχαίοι Έλληνες απέδιδαν τις τέχνες στην έμπνευση των Μουσών.
  - Ο Διαφωτισμός, οδήγησε σε μια τεράστια μετατόπιση του τρόπου σκέψης μας για τις τέχνες.
  - Μόνο οι άνθρωποι δημιουργήθηκαν κατά την εικόνα του Θεού. Αυτό εξηγεί την ανθρώπινη δημιουργικότητα.
- ▶ Κάθε ανθρώπινος καλλιτέχνης επιδεικνύει την ικανότητα που του έχει δοθεί από τον θείο Καλλιτέχνη, κάνοντάς μας να ξεχωρίζουμε από όλα τα άλλα ζωντανά όντα.

Τα μαθηματικά έχουν προέλευση στη φύση του Δημιουργού

#20

- ▶ Τζον Λένοξ: Η φύση των μαθηματικών προσφέρει ισχυρή ένδειξη ότι το σύμπαν έχει λογική θεμελίωση — και ότι αυτή η λογική θεμελίωση παραπέμπει στον Θεό.
- ▶ Οι μαθηματικές αλήθειες
  - Δεν είναι υλικές.
  - Δεν εξαρτώνται από τον ανθρώπινο νου.
  - Δεν αλλάζουν με τον χρόνο ή τον πολιτισμό.
  - Η πράξη $2+2=4$ είναι αληθής ακόμη κι αν δεν υπήρχαν άνθρωποι να την επιβεβαιώσουν
- ▶ Άρα, τα μαθηματικά δεν είναι φυσικά αντικείμενα, ούτε κοινωνικές συμβάσεις.

Τα μαθηματικά έχουν προέλευση στη φύση του Δημιουργού

- ▶ Τα μαθηματικά είναι ανακάλυψη, όχι επινόηση.
- ▶ Η καλύτερη εξήγηση είναι ότι οι μαθηματικές αλήθειες εδράζονται στον Νου του Θεού.
- ▶ Τα μαθηματικά συνδέονται με τη χριστιανική έννοια του Λόγου (Ιω. 1:1).
- ▶ Ο κόσμος είναι προϊόν ενός «Νου» και ο ανθρώπινος νους μπορεί να τον κατανοήσει
--> Λογική ρίζα μεταξύ πλάσματος και Πλάστη.

Τα μαθηματικά συνδέονται με τη μουσική και τις τέχνες

#20

Vishal Mangalwadi,
Ινδός συγγραφέας
και απολογητής

Εφόσον η μουσική είναι μαθηματική ... πρέπει να είναι λογική, αιώνια, αμετάβλητη, ουσιαστική και αντικειμενική. Δεν μπορούμε να παράγουμε ήχο μουσικής από οποιαδήποτε χορδή. Για να πάρουμε μια ακριβή νότα από μια χορδή πρέπει αυτή να έχει συγκεκριμένο μήκος, πάχος και τάση. Αυτό υπονοεί ότι ο Δημιουργός έχει κωδικοποιήσει τη μουσική στη δομή του σύμπαντος

Συμπεράσματα

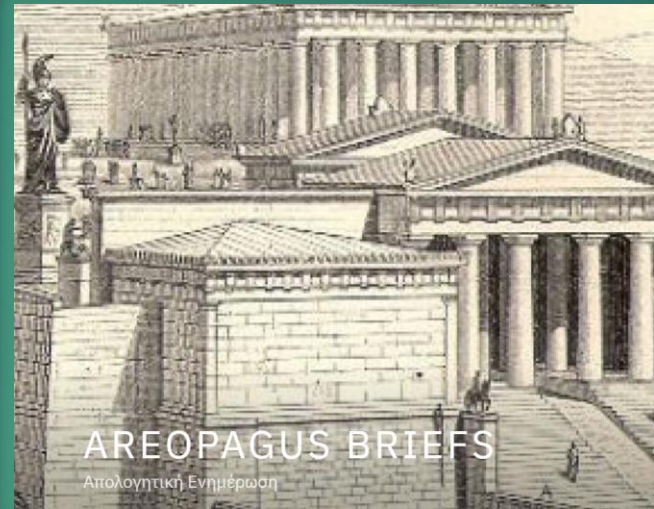
#20

- ▶ Η ομορφιά όσο και η ανθρώπινη δημιουργικότητα είναι παράγοντες που εμπνέονται από τον Θεό
- ▶ Η ομορφιά είναι αποκάλυψη του Θεού στο Εδώ και Τώρα.
- ▶ Η ομορφιά δεν αφορά μόνο αυτό που είναι «ευχάριστο στο μάτι», αλλά και τον τρόπο με τον οποίο ο Θεός φανερώνεται ως ο αγαθός, ο αληθινός και ο ελκυστικός.
- ▶ Ο Δημιουργός έπλασε έναν όμορφο κόσμο που είναι προσιτός στο ανθρώπινο πνεύμα
- ▶ Κάθε ανθρώπινος καλλιτέχνης επιδεικνύει την ικανότητα που του έχει δοθεί από τον θείο Καλλιτέχνη, κάνοντάς μας να ξεχωρίζουμε από όλα τα άλλα ζωντανά όντα.

Ενημέρωση

Παρακολουθείστε και τα ιστολόγιά μου

Areopagus Briefs –
Απολογητική Ενημέρωση
<https://areopagusbriefs.org>

Επιστήμη + Πίστη

eFilos' Blog

28 Μαρτίου 2022

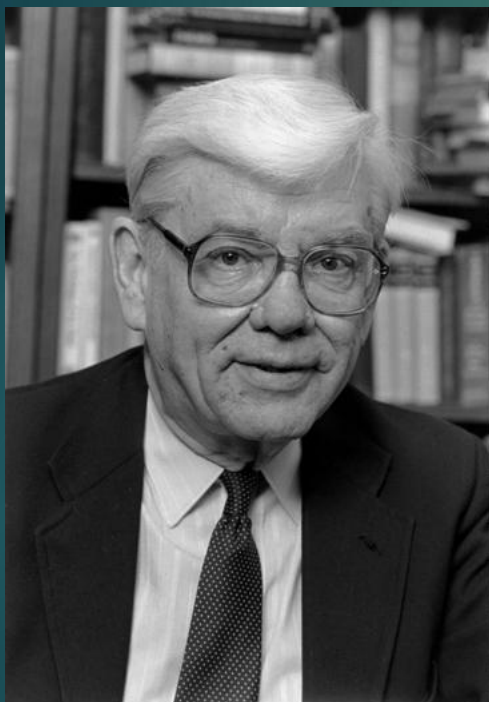
Πώς εξηγούνται τα θαύματα στη
Βίβλο;

Σκοπός

Το ιστολόγιο αυτό αποσκοπεί σε μια συζήτηση γύρω από θέματα που αφορούν στην επιστημονική σκέψη και στην χριστιανική πίστη.

Επιστήμη + Πίστη
<https://efilos.blogspot.com/>

Ιησούς Χριστός: Κυρίαρχο ιστορικό πρόσωπο

Ανεξάρτητα από το τι μπορεί να πιστεύει ή να μην πιστεύει κανείς γι' αυτόν, ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ υπήρξε το κυρίαρχο πρόσωπο στην ιστορία του δυτικού πολιτισμού για σχεδόν είκοσι αιώνες

Jaroslav Pelikan
ιστορικός, Yale

Ιησούς Χριστός: Κύριο μοτίβο στη δυτική τέχνη

Πριν από τον 10^ο αιώνα
90% της δυτικής τέχνης
ήταν θρησκευτική και μόλις
πριν από δύο αιώνες
άρχισε να αποκτά
κυριαρχία η κοσμική τέχνη

Πιτιρίμ Σορόκιν,
κοινωνιολόγος Harvard